

EXPERIMENT

EXPERIMENT

vind och vatten med Navet

Det finns knappast något som är så förknippat med sommar som just sol, vind och vatten. Vi diskuterar vädret mest varje dag (är det för kallt, för mycket regn eller för varmt?). I stort sett varje sommarlåt handlar om antingen sol, vind eller vatten (eller alltihop). Dessutom vistas många av oss mer utomhus. Under dessa förutsättningar tyckte vi det passade fint med några utmanande experiment där just SOL, VIND och VATTEN är nödvändigt!

SOL-UGN

I solugnen samlas solens strålar ihop på den plats där den lilla behållaren står och innehållet blir riktigt varmt (utan vidare 60-70°C). Detta beror på att kombinationen av strålar som kommer framifrån (direkt instrålning) och de som reflekteras (studsar) mot den blanka folien gemensamt värmer upp behållaren. Den vinkel som behållaren placeras med har också betydelse för att maximera temperaturökningen. Experimentera gärna med variationer på vinkeln, med olika testmaterial eller genom att placera en jämförelsebehållare utanför solugnen. Använd termometer för exakta temperaturundersökningar.

VATTEN-fontän

När du håller i vatten i flaskan börjar det inte läcka ut genom sugröret förrän vattennivån inuti flaskan är högre än öppningen på sugröret. När du blåser in luft i ballongen skapas ett tryck mot dess väggar. Gasen (i detta fall gasblandningen luft) som tvingas in i ballongen har bara en väg ut – genom ballongens öppning. När ballongöppningen träs över flaskans hals kan gasen läcka ut bara i flaskan och trycker då på vattnet som pressas ut genom sugrörets öppning som en fontän.

VIND-SNURRA

För att en vindsnurra ska fungera riktigt bra krävs det att den fångar upp vinden på ett tillfredsställande sätt och att vindens rörelseenergi överförs till snurran så effektivt som möjligt. I den här typen av vindsnurra följer vinden den rundade väggen inuti den halva rullen och gör att den del som är öppen mot vinden trycks bakåt och den går därför runt.